

Achtergrondinformatie programma 'Kracht van Sport' **Programma ter versterking van de bindende kracht van sport**

Inleiding

Sporten is leuk en gezond. Je doet spelenderwijs allerlei vaardigheden op en leert nieuwe mensen kennen. Sport verbindt mensen met elkaar. Op het sportveld, en daarom heen. Sport heeft een belangrijke plaats in onze samenleving en levert een grote bijdrage aan de maatschappij als geheel.

Het Oranje Fonds maakt hierin onderscheid tussen 'sport als middel' en 'sport als doel'. Bij 'sport als middel' staat de sociale functie voorop. Voorbeelden zijn het opdoen van contacten, sociale vaardigheden en het verrichten van vrijwilligerswerk. Bij 'sport als doel' gaat de meeste aandacht uit naar de directe effecten van sportbeoefening, zoals een zinvolle vrijetijdsbesteding of goede gezondheid. Uiteraard gaat het bij 'sport als middel' óók om sportieve prestaties en heeft 'sport als doel' ook sociale effecten. Maar, de oorsprong en de opzet verschilt.

Met het programma 'Kracht van Sport' wil het Oranje Fonds een impuls geven aan de ontwikkeling van de sociale functie van sport.

Achtergrond en doel van het programma

De afgelopen jaren zijn al veel 'sport als middel' initiatieven opgestart. De meeste hiervan zijn gericht op de buurt óf op de participatie van specifieke doelgroepen (zoals vluchtelingen of dak- & thuislozen). De meeste van deze projecten gebruiken hierbij één (of hooguit twee) van de volgende instrumenten:

- Accommodatie
- Begeleiding van activiteiten, deelnemers en vrijwilligers
- Programmering van activiteiten

Uit navraag door het Oranje Fonds in het veld blijkt dat er behoefte is aan verdere ontwikkeling van de initiatieven om continuïteit te bevorderen, lokaal eigenaarschap te versterken en het inzicht te vergroten in het verschil dat 'sport als middel' kan maken bij het duurzaam bij elkaar brengen van mensen.

Het Oranje Fonds wil daarom samen met het veld bijdragen aan de verduurzaming van sociale sportinitiatieven. Het *doel* van het programma Kracht van Sport luidt daarom: "De brede maatschappelijke, meer in het bijzonder de sociale betekenis van sport vergroten en samenhang en betrokkenheid in de samenleving bevorderen."

Programmadeelnemers

Met het programma 'Kracht van Sport' willen we het al bestaande versterken en continuïteit bevorderen. Daarmee ligt de nadruk op samenwerking tussen partijen die gezamenlijk een duurzaam lokaal aanbod kunnen ontwikkelen.

Het Oranje Fonds zoekt 25 coalities, bestaande uit minimaal twee, en bij voorkeur drie organisaties. Minimaal één van de organisaties binnen de coalitie is een sportvereniging. Andere partners kunnen zijn: een welzijnsinstelling, zelforganisatie, zorginstelling, particulier initiatief, et cetera. De organisaties binnen zo'n coalitie vullen elkaar aan op de gebieden accommodatie, programmering en begeleiding, waarbij alle drie deze instrumenten vertegenwoordigd moeten zijn.

Een voorbeeld van een evenwichtig samengestelde coalitie is:

- Jeugdzorginstelling met een accommodatie en toegang tot de doelgroep (accommodatie en bereik)
- Basketbalvereniging met op maat gemaakte trainingen voor een specifieke doelgroep en mogelijkheid tot ontmoeting met andere sporters (programmering en bereik)
- Vrijwilligerscentrale die ondersteuning aanbiedt aan vrijwilligers (begeleiding)

Naar verwachting zijn de deelnemende initiatieven in twee categorieën te verdelen: zij die sport inzetten om de samenhang in een buurt of wijk te vergroten en zij die sport gebruiken om de participatie van een bijzondere doelgroep te versterken. De doelgroepen van de verschillende projecten kunnen dan ook sterk van elkaar verschillen.

Programmaopzet

Wij bieden een programma aan dat bestaat uit de volgende elementen:

1. *Ontwikkelruimte*: ruimte (tijd) om in coalitieverband te werken aan het beter benutten van de mogelijkheden voor ontwikkeling en toepassing van de sociale functie van sport. Hiervoor stellen we voor maximaal twee jaar een ontwikkelbudget beschikbaar van maximaal € 50.000,- per jaar per coalitie.
2. *Ondersteuning*: de ondersteuningsbehoefte kan per deelnemende coalitie en per periode verschillen. Ondersteuning richten wij daarom zo flexibel mogelijk in. Daarom kennen we de deelnemende coalities per jaar een coalitiegebonden budget toe, waarvoor ze in overleg met en na toestemming van het Oranje Fonds externe expertise en/of ondersteuning kunnen inhuren.
3. *Leren van elkaar*: in drie verschillende vormen:
  - a. *Startweekend*: voor een eerste onderlinge kennismaking organiseren we een startweekend. Naast de onderlinge kennismaking besteden we in dit weekend veel aandacht aan inspiratie en het delen van de gezamenlijke richting en ambitie van het programma en de onderliggende coalities.
  - b. *Uitwisselingsbijeenkomsten*: drie maal per jaar organiseren we uitwisselingsbijeenkomsten en/of workshops voor de 25 deelnemende coalities. Het doel van deze bijeenkomsten is het delen van kennis en expertise. De thema's stellen we vast in afstemming met de deelnemers van het programma, zodat we zo veel mogelijk kunnen aansluiten bij de vragen en behoeftes die op dat moment spelen. Bij deze bijeenkomsten betrekken we ook externe deskundigen.

- c. *Intervisiebijeenkomsten*: met intervisiebijeenkomsten willen we uitwisseling in kleine vaste kring bevorderen. Daardoor leert een aantal initiatieven elkaar nog beter kennen en kan er verdieping in de uitwisseling ontstaan. We willen de intervisie zoveel mogelijk regionaal organiseren. Ook hier gaan we uit van drie bijeenkomsten per jaar, die steeds op locatie bij een van de deelnemers uit de intervisiegroep worden gehouden.
4. *Overdracht van (tussentijdse) resultaten*: gedurende de programmaperiode organiseren we jaarlijks een grotere bijeenkomst, waar ook niet aan het programma deelnemende sportinitiatieven de gelegenheid krijgen om kennis en ervaring uit te wisselen.
5. *Monitoring en evaluatie*: op het niveau van de deelnemende coalities vindt monitoring en evaluatie vanuit ons Fonds plaats. Alle deelnemers stellen eenmaal per jaar een rapportage en werkplan op aan de hand waarvan wij besluiten of de deelname aan het programma wordt voortgezet. Daarnaast bespreken we tijdens een werkbezoek de voortgang van het project en de ontwikkeling die de coalitie doormaakt.

Selectie en beoordelingscriteria

Bij aanmelding voor deelname aan het programma komen uitsluitend lokale coalities in aanmerking. Een organisatie kan zich niet op eigen titel aanmelden, maar vertegenwoordigt een breder samengesteld samenwerkingsverband.

Tijdens de wervingsperiode in september organiseren we roadshows, waar organisaties wellicht kennis kunnen maken met andere partijen uit hun regio.

Bij de selectie van de coalities hanteren wij de volgende criteria:

- a. Uit een omgevingsanalyse blijkt behoefte aan en draagvlak voor het initiatief. Aanleiding is een concreet maatschappelijk vraagstuk, waarbij aansluiting wordt gezocht bij levensdomeinen als onderwijs, wonen, werk, welzijn en zorg; het thema 'gezondheid' valt buiten het werkterrein van het Oranje Fonds.
- b. De coalitie presenteert een overtuigend voorstel voor groei in impact bij doelgroepen van het project (profijtgroepen, vrijwilligers en samenwerkingspartners). De coalitie heeft voldoende potentie om en bereidheid tot het realiseren van een breder en/of intensiever aanbod, langere duur van de activiteiten, groter bereik, e.d..
- c. De coalitie presenteert een initiatief waarin alle drie eerder genoemde instrumenten (accommodatie, begeleiding en programmering) zijn opgenomen. Daarnaast moet aan de volgende randvoorwaarden zijn voldaan: relevant sociaal vraagstuk als aanleiding, toegang tot specifieke doelgroep en geleid door sociale pioniers met geïnspireerde inzet.
- d. De coalitie is samengesteld uit ten minste twee, en bij voorkeur drie verschillende (lokale) partijen, waaronder in ieder geval één (reguliere) sportvereniging.
- e. De coalitie is van harte bereid tot onderlinge samenwerking en tot het delen van kennis en ervaring met elkaar.
- f. Vertegenwoordigers van de coalitie zijn (zeer) gemotiveerd voor tweejarige deelname aan het programma en aan alle bij het programma behorende activiteiten, zoals start- en uitwisselingsbijeenkomsten. Daartoe is er in de coalitie vanzelfsprekende bereidheid tot samenwerking met andere initiatieven in het kader van het

programma.

- g. Voor de uitvoering van de projecten is co-financiering beschikbaar, of in elk geval een eigen bijdrage van een of meerdere van de coalitieleden.

Tijdpad en procedure

Aanmelden voor Kracht van Sport kan tot 1 november 2013. Hiervoor moet u als coalitie het speciale voordrachtformulier op onze website invullen. Op basis hiervan wordt een eerste selectie gemaakt. Met deze selectie vindt in de loop van november een gesprek met het programmateam plaats. In december laten wij u vervolgens weten of u aan het programma mag deelnemen. Het programma zal dan begin 2014 van start gaan.

In het programma 'Kracht van Sport' werkt het Oranje Fonds samen met o.a. NOC*NSF.